

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

Titulació: Llicència en teologia moral					
Nom assignatura: 6M016E Història de la teologia moral IV (contemporània)					
Any: 1r i 2n curs de Llicència en Teologia moral					
Curs	2021-2022			ECTS	3
Període lectiu	1r semestre	H. de classe setmanals	2	Àrea	Teologia moral
Professor	Antoni Nello			Llengua	Català

Descripció/Justificació:

Després dels sistemes morals i de la seva aparent resolució amb la proposta de Sant Alfons Maria de Liguori, la teologia moral esdevé un tracta centrat en la llei i el seu compliment. Aquest model, incorporat en la manualística i en la formació teològica dels seminaris, generarà incomoditats tot al llarg del segle XIX i primera meitat del segle XX, especialment en l'àmbit d'algunes de les grans Facultats de teologia d'Europa. Aquesta crisi serà afrontada pel Concili Vaticà II i generarà un nou paradigma teològic moral. Després del Concili abundaran les propostes innovadores que, però, començaran a generar conflictes, ja sigui intraeclesials, en termes de debat doctrinal, com extraeclesials, en termes de dificultat en el diàleg amb l'evolució del pensament contemporani. L'encíclica *Veritatis splendor* (1993) de Joan Pau II pretén donar raó d'aquest escenari així com marcar pautes per a la seva resolució. Aquest és el fil que vol anar seguint aquesta Història de la teologia moral contemporània.

Requisits i orientacions prèvies

Haver completat el batxillerat en teologia que garanteix els coneixements d'Història de l'església i de la Teologia moral suficients per endinsar-se en l'anàlisi crítica dels grans autors, corrents i propostes de la Teologia moral contemporània.

Objectius

General:

Oferir una visió general de la Història de la teologia moral contemporània amb èmfasi en els autors i els corrents de pensament, el seu context i els seus textos.

Específics:

L'assignatura pretén formar en quatre aspectes que han de permetre assumir la vàlua de la Història de la teologia moral com a lloc teològic:

- Estudi biogràfic: coneixement dels autors i dels corrents de pensament més rellevants i significatius de la Història de la teologia moral contemporània.
- Estudi històric: coneixement del context en el que es produeix la proposta de cada autor i corrent de pensament estudiat.
- Estudi textual: coneixement dels textos més importants dels autors i dels corrents de pensament estudiats.
- Estudi doctrinal: coneixement de les aportacions de cada autor i de cada corrent de pensament estudiat, de les seves grandeses i les seves ombres, així com de l'influència que han tingut posteriorment en el desenvolupament de la Teologia

moral.

Competències

Competències transversals (genèriques):

- Capacitat d'organització i planificació del treball.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- Capacitat de reflexió, de raonament crític i de discerniment sobre les aportacions conceptuals.
- Claredat en el pensament i precisió en l'expressió parlada i escrita a l'hora d'elaborar un discurs teològic.
- Coneixement de les fonts d'informació bíbliques, magisterials i teològiques sobre la matèria.

Competències específiques:

- Sentit de pertinença i estima cap a la tradició doctrinal catòlica en matèria moral.
- Visió sintètica de les aportacions teològiques en matèria moral dels grans autors i corrents de pensament de l'època contemporània.
- Capacitat d'anàlisi crítica de les diverses doctrines morals que es produeixen en l'època contemporània.
- Capacitat de percebre l'enfilall de la Història de la teologia moral contemporània i la seva presència i repercussió en la construcció del pensament teològic moral en el debat actual.
- Claredat i precisió en la formulació dels argumentaris propis de la teologia moral i del debat que genera a la llum de les aportacions dels autors i dels corrents de pensament estudiats.

Continguts

0. Introducció: Els sistemes moral i la moral del compliment de la llei.
1. El Concili Vaticà I i l'enfrontament amb el modernisme.
2. Intents de renovació de la teologia moral: la recerca d'un principi unificador: J. B. Hirschler, F. Tilmann, B. Häring...
3. L'ètica de situació i la reacció de la doctrina moral de l'Església.
4. La doctrina social de l'Església: de la *Rerum novarum* de Lleó XIII a la *Laudato si'* del Papa Francesc.
5. La doctrina matrimonial, familiar i sexual de l'Església: de la *Casti connubi* de Pius XI a la *Amoris laetitia* del Papa Francesc.
6. L'esclat de la bioètica i la doctrina moral de l'Església en defensa de la vida humana.
7. La renovació del paradigma de la teologia moral: Del Decret *Optatam totius* (n.16) del Concili Vaticà II a la *Veritatis splendor* de Joan Pau II.
8. Segle XXI: un retorn a l'esperit del Vaticà II amb el Papa Francesc

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

En el desenvolupament de les classes es procurarà alternar la presentació dels temes propis de la matèria amb l'estudi i la reflexió personals, amb aportacions del professor així com presentacions de la recerca pautada de cada estudiant a la globalitat del grup.

- A les classes s'explicaran les línies fonamentals de cadascun dels temes plantejats en el programa.

- Cada alumne haurà de fer una recerca pautada que, en el moment oportú presentarà i sotmetrà al debat de la resta dels companys de curs.
- Cada alumne haurà de garantir un estudi personal que li permeti presentar, de manera global i crítica, una determinada temàtica del programa.

Avaluació

Criteris d'avaluació: Es comprovarà la consecució dels objectius i l'assoliment de competències mitjançant un examen, un treball personal i una exposició a l'aula de la recerca personal realitzada.

Tècniques d'avaluació:

- Examen: 70 %
- Treball personal: 20 %
- Presentació del treball: 10 %

Caldrà superar tots i cadascun dels elements d'avaluació

Bibliografia bàsica

CAFFARRA, C., "Historia (de la teología moral)", *Diccionario enciclopédico de teología moral*, Madrid 1974², 436-453

CONCILI VATICÀ II, Decret *Optatam totius*, n.16

FERNANDEZ, A., *La reforma de la teología moral. Medio siglo de historia*, Burgos 1997

GERARDI, R., *Storia della morale. Interpretazioni teologiche dell'esperienza cristiana. Periodi e correnti, autori e opere*, Bologna 2003

HÄRING, B., "¿En qué medida fue y es libre la teología moral?", *Libertad y fidelidad en Cristo I*, Barcelona 1990, 44-73

JOAN PAU II, *Veritatis splendor* (1993)

PINKAERS, S., *Las fuentes de la moral cristiana*, Eunsa, Pamplona 1988

RINCON DE ORDUÑA, R., "Esbozo histórico de la teología moral. De la moral de los Padres a la teología moral de nuestros días", *Praxis cristiana I*, Madrid 1980, 63-102

VEREECKE, L., "Historia de la teología moral", *Nuevo diccionario de teología moral*, Madrid 1992, 816-843

VIDAL, M., *Nueva moral fundamenmtal* Desclée, Bilbao 2000

VIDAL, M., *Historia de la teología moral*, Madrid 2010-2019

VILANOVA, E., *Història de la Teologia Cristiana*, Barcelona 1984-1989